

"Vente pa Madrid"

Angels Barceló ja s'ha estrenat en els informatius de Tele 5. Deixant de banda l'estranya sensació que ens produeix veure-la en una altra cadena que no sigui TV3, val la pena aprofitar el cas de la Barceló per reflexionar sobre la greu malaltia que afecta la indústria audiovisual catalana.

A la popular periodista no se li pot retreure res. Ha actuat motivada per dos impulsos consubstancials a tot professional: d'una banda, les ganes de canviar i de tenir noves experiències professionals, i en segon lloc, una oferta econòmica que millorava moltíssim la seva situació actual. Tot legítim. No és culpa d'ella que en aquest país, si et dediques a la televisió en català, canviar d'empresa sigui sinònim de canviar de país. No és culpa d'ella, vull dir, que per millorar calgui anar a Madrid.

Si en televisió és així, en cinema encara més. Fa tres setmanes, l'actriu Núria Prims (la filla lesbiana dels Montsolís a *Nissaga de poder*) ho explicava a la seva manera en aquest setmanari. Quan el nostre col·laborador Manuel Romo li preguntava si, per a una actriu que comença, era un problema viure a Catalunya, ella contestava: "és problema perquè aquí no hi ha res. Quan vaig estar a Madrid amb *Historias del Kronen*, recordo que el director, Montxo Armendáriz, em deia: 'no siguis ximple i queda't a viure a Madrid'". I és que són molts els actors i tècnics de cinema catalans que s'han sentit dir alguna vegada, parafrasejant *Ketama*, el seu particular *Vente pa Madrid*. Molts hi han anat: hi ha rodatges de pel·lícules espanyoles on s'escolta parlar més en català que en espanyol.

Aparentment, el departament de Cultura de la Generalitat ha identificat el problema i coincideix amb el sector en el diagnòstic. La setmana passada Romà Cuyàs, director general de Promoció Cultural, va explicar en una conferència a la universitat Pompeu Fabra que la prioritat del govern català és que els professionals catalans del sector audiovisual es puguin desenvolupar plenament sense haver de moure's de Catalunya. Que creïn aquí. Una altra cosa és en quina llengua creen. Pel que fa a aquest tema, el de la llengua, Cuyàs va venir a dir que en una primera

fase possiblement la indústria catalana audiovisual creixerà en castellà, i que el català guanyarà terreny a mesura que els canals de producció, distribució, comercialització i exhibició es vagin consolidant. Caldrà esperar i veure els resultats d'aquesta política. Almenys és una política.

En el col·loqui posterior a la conferència, un assistent va demanar a Cuyàs la seva opinió sobre els motius "del fracàs" del cinema català fins el dia d'avui. Cuyàs no va voler admetre l'existència d'aquest fracàs, i en qualsevol cas el va emmarcar en el fracàs del cinema europeu en el

seu conjunt. Va ser una sortida lògica tenint en compte les obligacions que implica el càrrec. Però els qui no tenim càrrec sí que podem dir que això ha estat un fracàs i preguntar-nos per què. La culpa no és del públic. L'experiència dels dramàtics i els serials de TV3 demostra que els catalans ja estan acostumats a veure ficció feta aquí, amb actors d'aquí i en la llengua d'aquí. Sempre que estigui ben feta, és clar. Amb el teatre es demostra el mateix: si l'oferta és de qualitat, al final la indústria es consolida i es crea un mercat. Què li falta, doncs, al cinema català per a fer una oferta de qualitat? Ho hauran de respondre els especialistes, però tinc la modesta intuïció que algunes de les solucions que han servit per al teatre poden servir també per al cinema. Dos

exemples: per què no una Escola Nacional de Cinematografia, equivalent a l'Institut del Teatre? I per què no sales de cinema públiques o semipúbliques, on es pugui exhibir un tant per cent de pel·lícules fetes a Catalunya?

L'audiovisual català afronta una cruïlla decisiva. Però calen actituds decidides. En cinema i en televisió. Per cert: hi ha rumors que una llei de Madrid permetrà a la Generalitat convocar un concurs per a una televisió privada d'àmbit autonòmic. Molt bé. Però seria una llàstima que, com diuen també els rumors, aquesta futura TV fos concedida amb criteris polítics. No poden les productores independents (Mikimoto, Puyal, Buenafuente, La Trinca...) associar-se, buscar un soci financer i presentar un projecte professional a aquest concurs? Segons com, encara li podríem dir a la Barceló: Angels, *vente pa Barcelona!* ■

EDUARD VOLTAS

"Hi ha rumors que una llei de Madrid permetrà a la Generalitat convocar un concurs per a una TV privada autonòmica. Seria una llàstima que fos concedida amb criteris polítics."